

17 JUN 2002

**THE EMPOWERMENT PROGRAM ON MALARIA PREVENTION
AMONG FAMILY HEALTH LEADERS
IN ARANYAPATHET DISTRICT OF SAKAEO PROVINCE.**

JAROONSRI DUANCHAI

๖

With compliments
of

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER
OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH
EDUCATION AND BEHAVIOR SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-1563-6

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
J378
2002
ค. 2

Copyright by Mahidol University

4337113 PPH/M : MAJOR : HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES; M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : MALARIA / FAMILY HEALTH LEADERS / EMPOWERMENT PROGRAM

JAROONSRI DUANCHAI: THE EMPOWERMENT PROGRAM ON MALARIA PREVENTION AMONG FAMILY HEALTH LEADERS IN ARANYAPATHET DISTRICT OF SAKAEO PROVINCE. THESIS ADVISORS: NIRAT IMAMEE, Ph.D., ORANUT PACHEUN, Dr.P.H., JARAN BOONYARITHIKAN, M.D. 93 p. ISBN 974-04-1563-6

Malaria has been recognized as the leading cause of death in provinces along the Thai border, because the risk groups have unfavorable malaria prevention behavior at the individual, family and community level. Therefore, it is necessary to empower family health leaders to have knowledge on malaria and be able to take care of themselves and their family members regarding the performance of malaria preventive behavior. The objective of this quasi-experimental research was to assess the effectiveness of an empowerment program on malaria prevention among family health leaders. The empowerment model was devised to develop the program. The program activities included participatory thinking and acting in identifying malaria problem, analyzing causes, and planning a program to solve the problem. The family health leaders were required to transfer malaria knowledge to their family members. The experimental group consisted of 34 family health leaders and 44 family members of Ban Pa-Raimai village while the comparison group comprised 34 family health leaders and 39 family members of Ban Phu-Numkeng. The leaders in the experimental group were scheduled to participate in the empowerment program training, developed by the researcher and the local health center chiefs in the study area, for two days. Four weeks after training, the leaders' program implementation was followed up and supported. Malaria preventive behaviors of the leaders and the family members as well as other related data were collected through interview schedule, 12 weeks after the training.

It was found that, after the experiment, the leaders in the experimental group had statistically significant better knowledge, self-efficacy and malaria preventive behavior than before the experiment. The statistically significant difference in knowledge and behavior was also found in the family member group. It should be pointed out that, after the experiment, only leaders' self-efficacy and family members' knowledge of the experimental group were statistically and significantly better than those of the comparison group. The results of this study showed that the empowerment program on malaria prevention among family health leaders by applying the empowerment model improved malaria preventive behavior of both the family health leaders and the family members. Thus, this program should be implemented in other areas with a high incidence of malaria.

4337113 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ : วท.ม. (สาขารวมสุขภาพศาสตร์)

จรรยาตรี เดือนฉาย : โปรแกรมการสร้างพลังการป้องกันไข้มาลาเรียของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัวอำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว (THE EMPOWERMENT PROGRAM ON MALARIA PREVENTION AMONG FAMILY HEALTH LEADERS IN ARANYAPATHET DISTRICT OF SAKAEO PROVINCE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : นิรัตน์ อิมามิ, Ph.D., อรุณช ภาชีน, Dr.P.H., จริญญาบุญฤทธิการ, M.D. 93 หน้า, ISBN 974-04-1563-6

มาลาเรียเป็นโรคติดต่อที่เป็นสาเหตุการตายที่สำคัญ ของจังหวัดชายแดน เนื่องจากประชาชนกลุ่มเสี่ยง มีพฤติกรรมป้องกันที่ไม่เหมาะสมทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน จึงจำเป็นต้องมีการสร้างพลังให้แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว มีความรู้ มีความสามารถในการดูแลตนเองและสมาชิกครอบครัว ให้มีพฤติกรรมป้องกันไข้มาลาเรียที่เหมาะสม การวิจัยกึ่งทดลองนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างพลังการป้องกันไข้มาลาเรียของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว โดยประยุกต์แนวคิดการสร้างพลังในการจัดกิจกรรมอบรม มีกิจกรรมการคิดร่วมกัน การระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การวางแผนแก้ไขปัญหา การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารสู่สมาชิกครอบครัว และการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ มีการติดตามสนับสนุน และประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันไข้มาลาเรียของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว และสมาชิกครอบครัว กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว บ้านป่าไร่ใหม่ จำนวน 34 คน และสมาชิกครอบครัว จำนวน 44 คน เป็นกลุ่มทดลอง และ แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว บ้านภูน้ำเกลือ จำนวน 34 คน และสมาชิกครอบครัว จำนวน 39 คน เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ แกนนำสุขภาพประจำครอบครัวกลุ่มทดลองได้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการสร้างพลังเพื่อป้องกันไข้มาลาเรียที่จัดโดยผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่วิจัย เป็นเวลา 2 วัน มีการติดตามสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้หลังการอบรม 4 สัปดาห์ และ เก็บข้อมูลหลังการอบรม 12 สัปดาห์ด้วยแบบสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองที่เป็นแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว มีความรู้เรื่องไข้มาลาเรีย มีความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และมีพฤติกรรมป้องกันไข้มาลาเรีย ดีกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับกลุ่มทดลองที่เป็นสมาชิกครอบครัว มีความรู้เรื่องไข้มาลาเรีย และมีพฤติกรรมป้องกันไข้มาลาเรีย ดีกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า ภายหลังจากทดลอง เฉพาะความคาดหวังในความสามารถของตนเองของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว และ ความรู้เรื่องไข้มาลาเรียของสมาชิกครอบครัว ของกลุ่มทดลองดีกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการจัดโปรแกรมการสร้างพลังนี้ มีประสิทธิผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมป้องกันไข้มาลาเรียในแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว และสมาชิกครอบครัวได้ จึงควรประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นๆ ที่มีปัญหาเรื่องไข้มาลาเรียต่อไป